

Пост-истина: "Косово захваљује за 6000 португалских војника који су помогли мир"

Оливер Антић

Пост-истина или политика пост-истине, одн. пост-чињенична политика, је ситуација када се јавна расправа ограничава на изазивање емоција избегавањем битних чињеница, као и детаља, уз понављање елемената говора или написа којима се жели да постигне одређени, нарочито политички циљ, при чему се побијање таквих исказа чињеницама игнорише. То је дакле стварање атмосфере у којој објективне чињенице, дакле истина, имају знатно мањи утицај на обликовање јавног мњења у односу на личне и појединачне ставове и емоције и реакције у јавности. На овај начин, заобилажењем, чак и игнорисањем истине, често се подстичу предрасуде, а оне су најбоља храна за страсти и емоције које блокирају рацио. У објашњењу овог појма користе се и изрази: вештина лагања, па и уметност лагања (*The Economist*). У Србији и још неким земљама овакво обликовање јавног мњења било је познато и под називом гебелсовштина. О добу постистине, где влада бесчашће, превара и обмана већ се пишу књиге (*Ralph Keyes, The Post-Truth Era*). Политика пост-истине некада се везивала за недемократска, тоталитарна друштва, међутим она постаје све значајнији социолошки појам и у демократским друштвима, отварајући читав спектар суштинских питања о савременој демократији, њеним ограничењима, па и о њеној кризи.

Управо о томе је реч у чланку који је објављен у вашем цењеном листу 7. 10. ове године, под насловом "Косово захваљује за 6000 португалских војника који су помогли мир", аутора Иљбера Креизиуа. Чињенице говоре нешто сасвим друго.

Наиме, Србија и Срби који су остали у јужној српској Покрајини Косову и Метохији се захваљују нарочито португалским (и италијанским) војницима који омогућили тим Србима да преживе и очувају део својих хришћанских цркава и манастира на том подручју (иначе, само за три месеца од преузимања одговорности КФОР-а за безбедност, због повлачења српске полиције и војске уништено је 78 хришћанских цркава и манастира, а уништавана су чак и гробља!). Дакле, португалски војници, о којима Срби имају само речи хвале, "помогли су мир" али Србима, од ужасних напада Албанаца који су их не само убијали, већ притом и вадили органе за продају на светском тржишту, о чему је писао Швајцарац Дик Марти у свом званичном извештају Парламентарној скупштини Савета Европе (*Inhuman treatment of people and illicit trafficking in human organs in Kosovo*). При томе, највећи број добровољаца за тзв. Исламску Државу, према званичним подацима, дошао је са "Косова". Португалија, а ни Европа, срећом, не деле такве, како се у чланку каже "исте европске вредности".

У чланку се наводи да "косовски народ промовише кроз вредности као што су људска права, демократија и социјална правда"... А поред већ реченог, треба додати: Срби тамо живе у тзв. енклавама (резерватима) често ограђеним жицама, а те резервате чувају португалски и други војници! Од кога? О томе најбоље сведочи португалски генерал Раул Куња, од 2005-2009 командант војске у оквиру УНМИК на Косову, у својој књизи: *KOSOVO – A Incoerencia de uma Independencia Inedita*. Дакле, португалски командант свих иностраних трупа, па наравно и тих 6000 Португалаца, говори све супротно од онога што пише у наведеном чланку.

О разлозима зашто "Косово" није члан УН, аутор пише: "да су признања других држава консолидовала косовску независност". Прво, зашто онда "председник" и "Влада Косова", али и неке велике силе, стално траже од Србије да признају косовску независност"? Друго, један број држава је у почетку признао једнострано проглашену независност (неки под притиском, неки због мита, неки у заблуди), док је само у последњих пар година 17 држава повукло признање, кад су схватили да су били у заблуди, а један број је повукао када се сазнало да је претходна власт примила мито за признање. Иначе, када би се узео у обзир број становника држава које нису признале независност "Косова", онда би било јасно да је то више од 2/3 планете.

Највећа неистина, ако је уопште могућа градуација лажи, јесте да је, како стоји у чланку, "Међународни суд правде, јула 2010. године, потврдио да је косовска независност у складу са међународним правом"! Ово заиста захтева истину, а она гласи:

Генерална скупштина УН је поставила питање Суду – да ли је једнострано проглашење независности Косова "у складу са" међународним правом?, а одговор Суда у Саветодавном мишљењу је гласио да такво проглашење "није прекршило" међународно право.

За лаике и злонамерне тумаче, то је дало повода за тврдњу да пошто наведена декларација није прекршила међународно право, значи да је у складу са њим! Таква тврдња је правно неутемељена, па је самим тим нетачна, неистинита, одн. лажна. Чињенице су следеће:

1. Наслов Саветодавног мишљења није формулисан тако да оцењује једнострану Декларацију о независности Косова, већ говори о једностраној Декларацији о независности у погледу Косова;
2. "Декларација о независности је покушај утврђивања коначног статуса Косова";
3. Суд је "дошао до закључка" да Привремене институције самоуправе **нису донеле** једнострани акт о проглашењу независности Косова, а те институције су формиране на основу Резолуције Савета безбедности УН 1244 и Уставног оквира УНМИК-а, већ да су аутори Декларације лица која су деловала у својству представника народа Косова ван оквира привремене управе;

4. Суд у својој одлуци наводи да ограничен домашај питања који се тиче легалности декларације о независности није обухватило и питање да ли међународно право даје овлашћење да се спроведе сецесија, одн. да се постигне ефекат сецесије. Питање које је постављено не односи се на питање да ли је Косово стекло државност (*sic!*);
5. Сам суд је навео да саветодавна надлежност није правно средство које могу да користе државе, "већ средство путем кога Генерална скупштина и Савет безбедности, као и други органи УН и тела посебно овлашћена од Генералне скупштине у складу са чл. 96 (2) Повеље, могу прибавити мишљење Међународног суда правде како би им помогло у њиховим активностима;
6. Суд констатује да је "декларација написана на два листа папира и прочитана је, о њој се гласало и онда су је потписали сви присутни представници. Она није достављена специјалном представнику генералног секретара и није објављена у Службеном листу Привремених институција самоуправе на Косову". "Суд сматра да аутори Декларације нису деловали нити су намеравали да делују, у својству институција створених и овлашћених да делују унутар тог правног поретка, напротив, одлучили су да усвоје меру чији значај и дејство леже ван тог поретка";
7. Суд је навео да "нигде у оригиналном тексту Декларације (који је једини аутентични текст) не постоји одредница о томе да је Декларација дело Скупштине Косова. Речи 'Скупштина Косова' јављају се испред Декларације само у њеном преводу на енглески и француски језик"...(*sic!*);
8. Суд наводи и то да је специјални представник генералног секретара УН овлашћен да противправне акте привремених институција тако и квалификује, као акте који нису у сагласности са Уставним оквиром, да може да распусти Скупштину, да сазове нове изборе...и даље констатује да би специјални представник "био дужан да предузме мере у погледу аката Скупштине Косова за које сматра да су *ultra vires*" (у преводу – валидни, правно релевантни) и констатује да је специјални представник о Декларацији уопште није реаговао;
9. Када је Међународни суд правде позвао ауторе Декларације да "пруже информације о постављеном питању", они су на свој поднесак ставили меморендум "Влада Републике Косово", али у Саветодавном мишљењу се нигде и ни у каквом облику не помиње "Република Косово", већ само "аутори једностране Декларације о независности";
10. Суд је навео да опште међународно право не забрањује издавање декларација о независности и да је таквих декларација било током "осамнаестог, деветнаестог и у раним годинама двадесетог века", као и да су некада таква проглашења имала за резултат стварање нове државе, а некада нису;
11. Суд је подвргао анализи и Резолуцију Савета безбедности УН 1244 (1999) и указао на три релевантна елемента: (1) да је "целокупна законодавна и извршна власт у погледу Косова, укључујући и

управљање правосуђем” поверена УНМИКУ и врши је специјални представник генералног секретара УН; (2) привремена управа на Косову ”привремено суспендује вршење власти Србије која следи из континуираног суверенитета над територијом Косова”...; (3) да Резолуција 1244 ”јасно установљава привремени режим; он не може бити схваћен као такав да поставља стални институционални оквир на територији Косова. Ова Резолуција даје мандат УМНИК-у само да допринесе жељеној солуцији која би била резултат преговора за будући статус Косова, без прејудуцирања исхода преговарачког процеса”.

Потпуно поједностављено, Суд је рекао следеће: ако би група грађана у неком делу било које земље издала декларацију о независности она није противна међународном праву, јер није правно релевантна, одн. она нити по ауторима те декларације (није акт скупштине, владе и сл.), нити по релевантним прописима (материјалним и формалним) не спада у свет права, већ у свет политике. Зато су неки познати ауторитети из области међународног права једнострану Декларацију о независности Косова означили као ”декларацију о независности од међународног права” или ”лист папира, који је потписала група за које међународно право не мари”. Суд је такође на више места недвосмислено констатовао да су аутори Декларације деловали ван сваког правног поретка, унутрашњег и међународног, као и да њихова Декларација и (имплицитно) било какав сличан акт не може да доведе до коначног решења статуса ”Косова” противно Резолуцији Савета безбедности УН 1244, Уставног оквира УМНИК-а и преговарачког процеса у коме органи Р. Србије имају незаобилазну улогу.

Познати и уважени португалски професор међународног права Фаушту Квадруш је управо о томе писао, негирајући право косовским Албанцима право на једнострано отцепљење (*Fausto de Quadros, Professor Catedratico da Faculdade de Direito da Universidade de Lisboa: Portugal nao pode reconhecer o Kosovo, Sol, 19 April 2008*).

Креизиу каже: ”Албанци су током Другог светског рата помогли бројним Јеврејима који су напуштали централну и јужну Европу, пружајућим им храну и уточиште”! У Другом светском рату Србија је била подељена по окупационим зонама од стране Немачке, Мађарске, Бугарске и Италије. Део југа Србије (није има статус Покрајине њега је успоставила комунистичка власт) који се у чланку назива ”Косовом” био је под директном управом фашистичке Италије. Огромна већина Албанаца је била за Хитлеров и Мусолинијев наци-фашизам. Управо (и) у то време извршено је протеривање неалбанског становништва из те окупационе зоне. Албанци са Косова су били припадници 1. Батаљона 2. Пука, а касније 28. Пука Ханџар дивизије (Једина СС вафен дивизија коју нису чинили Немици), и истакли су се чинећи ратне злочине у Срему (део Србије) и Босни: ”По свирепости и начину извршења превазишли су своје менторе”, ови људи си клали на све ашта су наишли, а што није носило фес”, а посебно су се

истакли у убијању Срба и Јевреја (подаци доступни чак и на Википедији) У априлу 1944. су ушли у 21 Дивизију "Скендербег".

Комунистичка власт је 1945. године Декретом забранила повратак од косовских албанских наци-фаста протераних Срба са тог подручја!

И коначно аутор тврди да је 1999. г. НАТО спречио "систематске и масивне масакре косовских Албанаца"... Лисабон је био једина престоница чланице НАТО који је донео декларацију против бомбардовања СР Југославије (Србије и Црне Горе). Многи лојални Албанци су се од бомбардовања склонили у централну Србију, где и данас нормално живе, а не мали број Албанаца лојалних Србији, који су остали у Покрајни, убијени су заједно са својим комшијама и пријатељима Србима од стране албанске ОВК (коју су САД у почетку ставиле на листу међународних терориста, да би их касније из геополитичких разлога "амнестирали"). Иначе, лично сам био не само професор права многим Албанцима, већ и ментор при изради магистарских радова и доктората на Правном факултету у Београду (нпр. проф. др Хамди Вранићију). Коначно, НАТО бомбе са осиромашеним уранијумом, бацане нарочито по "Косову" су толико загадиле животну околину да од рака и данас умиру многи косовски Албанци (неки долазе у Београд на лечење), али и италијански војници из УНМИК-а, што је, после неколико судских процеса, Италија и признала.

Додајмо и то да су Краљевина Португалија и Алгарвеш и Краљевина Србија делиле европске вредности од успостављања дипломатских односа 1882. године, до данас.

Амбасадор Р. Србије у Португалији